

متن زیر را با دقت بخوان؛ سپس متناسب با آن به سؤال‌ها پاسخ بده. اهرام مصر از قدیمی‌ترین عجایب هفت‌گانه‌ی دنیا می‌باشد که تاکنون باقی مانده است و آن قبرهای فرعون‌ها است که در حدود [سال] ۲۶۹۰ قبل از میلاد ساخته شده، و آن [شامل] سه هرم است، اولین آن‌ها به ارتفاع ۱۴۷ متر و دومی ۱۳۶ متر و سومی ۶۲ متر بنا شده است. و راهروها و قبرهای آن‌ها پر شده از اموالی که نمی‌توانیم برای آن‌ها بهایی تعیین کنیم، فرعون‌ها دستور داده‌بودند این اموال همراهشان دفن شوند تا به گمان خودشان در زندگی دیگر از آن‌ها استفاده کنند؛ از هزاران سال پیش، گنج‌های اهرام به تاراج رفته است و اکتشافات پی در پی تاکنون ادامه دارد. مجسمه‌ی هلیوس و برج [آدریایی] اسکندریه و مجسمه‌ی زئوس و معبد دیانا و باغ‌های معلق بابل و مجسمه‌ی آرتمیس، از دیگر عجایب این دنیای بزرگ به حساب می‌آیند.

۱. گزینه ۳ گزینده‌ی درست را در ترکیب و تجزیه مشخص کن:

بررسی موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

(۱) مبنی للمجهول ← مبنی للمعلوم / نائب فاعله ضمیر مستتر ← فاعله ضمیر بارز

(۲) للغائب ← للغائبین / لازم ← متعدّد

(۴) مضارع مرفوع ← مضارع منصوب درست است چون قبل از فعل حتی آمده است که از حروف ناصبه است.

۲. گزینه ۱ گزینده‌ی درست را در ترکیب و تجزیه مشخص کن:

موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

(۲) جمع تکسیر ← مفرد مؤنث / جامد ← مشتق

(۳) مبنی ← معرب / منقوص ← مقصور / مضاف الیه ← صفة

(۴) مذکر ← مؤنث / صفة مشبیه ← اسم تفضیل / معرفة ← نكرة / مفعول به ← صفت و مجرور تقدیراً

۳. گزینه ۴ گزینده‌ی درست را در ترکیب و تجزیه مشخص کن:

موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

(۱) مزید ثلاثی بزاید حرف واحد ← مجرد ثلاثی / مبنی للمعلوم / مع فاعله ← مع نائب فاعله

(۲) أجوف ← ناقص / فاعله ضمیر مستتر ← نائب فاعله ضمیر مستتر

(۳) صحیح ← معتل / نائب فاعله ضمیر «ت» البارز ← نائب فاعله ضمیر «هی» المستتر

ستارگان اجسام نورانی هستند که ما در شب آن‌ها را پراکنده در آسمان می‌بینیم، اندازه‌ی آن‌ها در کوچکی و بزرگی مختلف است. برخی از آن‌ها از خورشید بزرگتر هستند ولی به‌خاطر فاصله‌ی زیاد آن‌ها از ما: کوچک دیده می‌شوند. نور ستارگان در روز به دلیل شدت نور خورشید آشکار نمی‌گردد. برخی از ستارگان مانند ستاره‌ی قطبی مسافران را در خشکی و دریا راهنمایی می‌کنند. برخی از ستارگان نور و حرارتی از خود دارند و برخی دیگر هیچ نور و حرارتی از خود ندارند مانند ماه که پیرامون زمین ما می‌چرخد و آن نور خورشید را منعکس می‌کند و باید بدانیم که خورشید ما و آن‌چه از ستارگان که پیرامون آن می‌چرخند فقط یک مجموعه‌ی کوچکی درون افلاک وسیعی است که خورشیدهای عظیمی دارد، پس پاک و منزّه است خالق عظیم!

۴. گزینه ۳ بررسی موارد در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: للمخاطب ← للغائبة / فاعله «انت» ← فاعله «هی»

گزینه ۲: مجرد ثلاثی ← مزید ثلاثی / لازم ← متعدّد

گزینه ۴: مجرد ثلاثی ← مزید ثلاثی / مبنی للمجهول ← مبنی للمعلوم / نائب فاعله «هی» ← فاعله «هی»

۵. گزینه ۱ بررسی موارد در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: معرفّ بالأضافة ← نكرة / مضاف الیه ← مفعول فیه و منصوب

گزینه ۳: مضاف الیه مفعول فیه و منصوب / معرفة ← نكرة

گزینه ۴: ممنوع من الصّرف ← متصرف

ترجمه‌ی متن درک مطلب:

اگر به مردم از ناحیه‌ی انتخاب دوست توجه کرده باشیم دیده ایم که سه گروه هستند: گروهی با کسی دوست نمی‌شوند و به آن «دوست‌ناپذیر» می‌گویند، گروهی با کسی دوست می‌شوند و به آن «دوست‌پذیر» می‌گویند، گروهی با کسی دوست نمی‌شوند و به آن «دوست‌ناپذیر» می‌گویند. این سوال از قبل انتخاب نادرست است. همه، شایسته‌ی دوستی نیستند زیرا انسان با سرشتش ذاتاً موجودی اجتماعی است پس آن‌ها در واقع با سرشته کرده اند و گوشه‌گیری ترجیح داده‌اند. آنان در زندگی شکست خورده هستند و گروهی با همه‌ی مردم خوب و بدشان دوست می‌اشتباه است. بلکه صوری است او گروهی دوستان را به دقت برمی‌گزینند. آنان بر این باورند که آدمی به دین و دوست و هم‌تایش است پس کسی که به نیکان دوست شود از آن‌هاست و کسی که با بدان دوست شود دیگران او را یکی از آنان به شمار می‌آورند و کار آن‌ها درست است!

۶. گزینه ۲ تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی ۱: «الضمیر المستتر» نادرست است.

گزینه‌ی ۳: «لازم» نادرست است.

گزینه‌ی ۴: «ضمیر ه» «البارز» نادرست است.

۷. گزینه ۱ تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی ۲: «مفرد مذکر» نادرست است.

گزینه‌ی ۳: «خبر شبه جمله و مرفوع محلاً» نادرست است.

گزینه‌ی ۴: «معرف بالاضافه» نادرست است.

ترجمه‌ی متن درک مطلب:

دو دوست در صحرا راه می‌رفتند در طول سفر دو دوست با یکدیگر مجادله می‌کردند یکی از آن‌ها به صورت دیگری ضربه زد مرد ضربه خورده اندوهگین شد ولی بدون اینکه یک کلمه حرف بزند بر شن‌ها نوشت امروز عزیزترین دوستانم مرا زد و دو دوست به راه رفتنشان ادامه دادند تا اینکه رودی بزرگی یافتند و تصمیم گرفتند که شنا کنند، مرد ضربه خورده پایش در شن‌های روان آویزان شد و شروع به غرق شدن کرد ولی دوستش او را گرفت و او را از غرق شدن نجات داد و بعد از اینکه دوست از مرگ نجات یافت ایستاد و بر قسمتی از سنگ بزرگ نوشت امروز عزیزترین دوستانم زندگیم را نجات داد دوستش پرسید: برای چه مرتبه‌ی اول زمانی که تو را زدند بروی شن‌ها نوشتی و الآن زمانی که تو را نجات دادند بر روی صخره نوشتی؟ پس دوستش پاسخ داد زمانی که کسی ما را می‌آزارد باید آنچه را انجام داده است باید آن را بر شن‌ها بنویسیم از آنجا که بادهای تسامح امکان بایند که آن را محو کنند ولی وقتی که کسی با ما کار نیکویی انجام می‌دهد ما باید آنچه را با ما انجام داده است را بر تخته سنگ بنویسیم از آنجا که هیچ نوعی از بادهای نیکو نداشتن باشد که آن را محو کند!

۸. گزینه ۲ آنقد فعل ماضی از باب افعال دارای یک حرف زائد و فاعلش ضمیر مستتر «هو» است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی ۱: «مجرد ثلاثی و فاعله ضمیر ه» «البارز» نادرست است.

گزینه‌ی ۳: «علی الضم و فاعله ضمیر ه» «البارز» نادرست است.

گزینه‌ی ۴: «مجرد ثلاثی و لازم» نادرست است.

۹. گزینه ۴ «أعز» اسم تفضیل و غیر منصرف است و در جمله نقش مبتدا دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی ۱: «نکره، منصرف و خبر» نادرست است.

گزینه‌ی ۲: «منصرف» نادرست است.

گزینه‌ی ۳: «صفت مشببه و خبر» نادرست است.

ترجمه متن درک مطلب:

«باز شکاری گونه‌ای از گونه‌های پرندگانی است که از شکارش تغذیه می‌کند. ماده باز شکاری برای غذا دادن به بچه‌هایش شکار می‌کند، و برای بچه‌های ضعیف جایگاهی در میان بچه‌ها باقی نمی‌گذارد، بلکه آن‌ها را (غذا را) به بقیه جوجه‌های قوی خود می‌خورد. و بازهای شکاری در همه قاره‌ها به جز قطب جنوب زندگی می‌کنند.

بازهای شکاری از حیوانات ضعیف تغذیه می‌کنند چون که از حس قوی بینایی بهره می‌برند و سریع به شکارشان حمله می‌کنند. بازهای شکاری انواع متعددی دارند و گفته می‌شود که بهترین آن‌ها همان پرندگانی شکاری شاهین هستند که محل زندگی‌اش در عراق و ایران است. اما ساکنان منطقه شبه جزیره عربستان، شاهین‌های ساه و قرمز را پرورش می‌دهند. و از قدرت برتر آن‌ها در شکار استفاده می‌برند. باز شکاری قوی و بلند مرتبه زندگی می‌کند و او نمادی برای بزرگی است!

۱۰. گزینه ۴ تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی ۱ «مزید ثلاثی» و «فعل و فاعله هی» «المستتر» صحیح است.

گزینه‌ی ۲ «مزید ثلاثی من باب تفعل» و «لازم» صحیح است.

گزینه ی ۳ «لِلْغَائِبَةِ» و «فعل و فاعله ضمیر «هی» المستتر» صحیح است.

۱۱. گزینه ۳ تشریح گزینه های دیگر

گزینه ۱: «جمع تکثیر»، «مشتق (الصفة المشبهة)» و «معرّف بالاضافة» صحیح است.

گزینه ۲: «مشتق (الصفة المشبهة)» و «مضاف الیه و مجرور» صحیح است.

گزینه ۴: «مضاف الیه و مجرور» صحیح است.

۱۲. گزینه ۴ حرکت گذاری کامل عبارت: تَعَجَّبْنَا حِينَ شَاهَدْنَا زَمِيلَنَا يَتَفَسَّخُ فِي مَكَاتِهِ وَيُجْلِسُ أَخَاهُ إِلَى جَانِبِهِ!

ترجمه: هنگامی که هم کلاسی مان را دیدیم، تعجب کردیم در حالی که در جای خود جا باز می کرد و برادرش را کنار خود می نشاند.

دلایل رد سایر گزینه ها: ۱) يَتَفَسَّخُ – يَتَفَسَّخُ (فعل مضارع باب «تفعل» است پس عین الفعل فعل مضارع آن حرکت فتحه می گیرد.) / يَجْلِسُ –

يَجْلِسُ (فعل مضارع باب «افعال» و متعدی به معنای «تشانند» می باشد. دقت کنید فعل ثلاثی مجرد «جلس» به معنای «نشست» است.)

۲) يَتَفَسَّخُ – يَتَفَسَّخُ (فعل مضارع باب «تفعل» است و از صیغه ی متکلم مع الغیر می باشد. دقت کنید ضمیر «نا» در

«تَعَجَّبْنَا» مفعولی است اما در «تَعَجَّبْنَا» فاعلی است در اولی «تَعَجَّبْنَا» صیغه ی للغائب است در دومی «تَعَجَّبْنَا» صیغه ی متکلم مع الغیر است)

/ شَاهَدْنَا – شَاهَدْنَا (دقیقاً مانند «تَعَجَّبْنَا» می باشد)

۱۳. گزینه ۳ حرکت گذاری کامل عبارت: «نَاوَلْتُنَا أَمْنَا الطَّعَامَ فَأَكَلْنَا مَثَلِ الْمُنْهَوِّمِينَ الَّذِينَ لَا يَشْبَعُونَ»

«نا»: فعل و مفعول به و محلاً منصوب

«أَمْ»: فاعل و مرفوع

ترجمه: مادرمان به ما غذا داد پس مانند حریصانی که سیر نمی شوند خوردیم.

بررسی موارد در سایر گزینه ها:

۱) أَمْنَا – أَمْنَا (فاعل و مرفوع است.) / الطَّعَامُ – الطَّعَامُ (مفعول به و منصوب است.) / أَكَلْنَا – أَكَلْنَا (فعل ماضی صیغه ی متکلم مع الغیر است.)

۲) أَكَلْنَا – أَكَلْنَا

۴) الطَّعَامُ – الطَّعَامُ / المنهوميين – المنهوميين (اسم جمع مذکر سالم است نه مثنی)

۱۴. گزینه ۴ اعراب کامل آن: في القطب الشمالي قد يتحوّل لون الثلج إلى الأحمر في ليلة واحدة

۱۵. گزینه ۳ اعراب جمله به شرح زیر است:

ان لا نكون في غفلة عنه و لا نعمل الخير رياءً و لا نتركه حياءً و علينا أن نسبح بحمده

۱۶. گزینه ۴ اعراب کامل آن:

يحدث في فتراتٍ من الزمن أن تختفى الشمس منا

۱۷. گزینه ۳ يأتي طلاب العلم و المعرفة إليه من مختلف أنحاء البلاد الإسلامية و غيرها

۱۸. گزینه ۲ اعراب کامل آن:

قد تخرج منه كثير من العلماء في العلوم الدينية و القراء المشهورين

۱۹. گزینه ۲ و اعراب درست آن:

لما حفظ الشاعر القرآن فقد لقب بالحافظ و هو اللقب الذي اختاره لنفسه

۲۰. گزینه ۴ اعراب کامل آن:

الفريق الثاني فقد ذهب إلى أشعار الشاعر ذات معانٍ باطنيةٍ و يجب أن لاناخذها على المعاني الظاهرية